

הצעת חוק המשתתף החופשי, תשע"ד-2013

- מטרה
הגדרות
1. חוק זה מטרתו להקנות לעובדים עצמאיים זכויות כמפורט בו.
2. בחוק זה –
- "היום הקובע" – היום התשיעי שלאחר המועד לתשלום התמורה לפי סעיפים 5(א) ו-5(ב), לפי הענין;
- "מזמין" – מי שמקבל שירות מעובד עצמאי, ולרבות מעובדיו, בין על בסיס קבוע ובין על בסיס מזדמן;
- "עובד עצמאי" – מי שהוא בעל מקצוע או ידע, מחוץ לתחום ארגונו וניהולו של אדם אחר, שהתקשר בחוזה עם מזמין לשם ביצוע עבודה אישית, שלא על בסיס קבוע;
- "שירות" – פעילות כלכלית או מקצועית למטרת רווח הנעשית על ידי העובד העצמאי או עובדיו השכירים;
- "תמורה" – התמורה הכלכלית המוסכמת בין העובד העצמאי למזמין עבור השירות;
- "תמורה מולנת" – תמורה שלא שולמה עד ליום הקובע;
- איסור הפליה
3. (א) לא יפלה מזמין בין עובדים עצמאיים אשר מספקים לו שירות, וכן לא יפלה בין עובדים עצמאיים המועמדים לספק לו שירות, מחמת מינם, נטייתם המינית, מעמדם האישי, הריון, טיפולי פוריות, טיפולי הפריה חוץ גופית, היותם הורים, גילם, גזעם, דתם, לאומיותם, ארץ מוצאם, השקפתם, מפלגתם או שירותם במילואים, קריאתם לשירות מילואים או שירותם הצפוי בשירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986, לרבות מחמת תדירותו או משכו, כמשמעותו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986, הצפוי להם.
- (ב) לענין סעיף קטן (א) רואים כהפליה גם קביעת תנאים שלא ממין הענין.
- (ג) אין רואים הפליה לפי סעיף זה כאשר היא מתחייבת מאפיים או ממהותם של השירות.
- בטיחות
4. (א) על המזמין מוטלת האחריות לקיום ההוראות בדבר בטיחות וגהות ושמירה על בריאות העובד העצמאי, ככל שהוא מספק שירותיו בחצריו של המזמין;
- מועד לתשלום
5. (א) תמורה המשתלמת על בסיס של חודש תשולם עד 30 יום לאחר תום החודש בעדו תמורה היא משתלמת; בתמורה המשתלמת על בסיס תקופה ארוכה מחודש, רואים כאילו היה החלק היחסי לכל חודש משתלם על בסיס של חודש;

(ב) תמורה המשתלמת על בסיס של שעה, יום, שבוע או לפי כמות התוצרת, תשולם, אם לא נקבע מועד אחר בהסכם שירותים, בתום מחצית החודש לאחר החודש בו סיפק העובד העצמאי את שירותיו.

הזכות לחברות 6. (א) לכל עובד עצמאי הזכות לפעול למען התארגנות עובדים עצמאיים בארגון בארגון עובדים עצמאיים, להיות חבר בארגון עובדים עצמאיים ולפעול במסגרתם.

(ב) ארגון עובדים עצמאיים רשאי:

(1) להקים איגודים מקצועיים;

(2) לערוך הסכמים בעלי עניין מקצועי לטובת העובדים העצמאיים שחברים בו;

(3) להשתתף במסגרות לא שיפוטיות לפתרון המחלוקות הקולקטיביות של העובדים העצמאיים, במידה ואפשרות זאת מוזכרת בהסכמים בעלי עניין מקצועי;

דברי הסבר

עם השנים הלך והתפתח משפט העבודה בישראל, אשר מסדיר את היחסים בין העובד למעבידו, קובע זכויות וחובות החלות על הצדדים ומגן על עובדים. עם זאת, משפט העבודה במקרים רבים אינו חל על עובדים עצמאיים, להם אין מעסיק, על אף מספרם ההולך וגדל במשך הזמן וחוסר הבהירות בכל הנוגע למעמדם, זכויותיהם וחובותיהם רב.

לעיתים קרובות מוצאים את עצמם העובדים העצמאיים משוללי זכויות והגנות אשר ברורות מאליהן לעובדים שכירים. הצעת חוק זו מוגשת במטרה לשפר את מצבם של העובדים העצמאיים מול המזמינים, במספר זכויות מצומצם ובמטרה לשפר את תנאיהם.